

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Tvendo Sacro Coelibatv Axioma Catholicvm

Ceneau, Robert

Parisiis, 1545

Praefatum primum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30468

Pater enim est misericordiarū, & de^o totius consolationis, qui cōsolatur nos in omni tribulatiōe nostra. Hec ad omnia desertoris nostri nugamenta satisfactionis vice dicta sīnt.

Nouissimum hoc demum specie quadam recti velatū patrocinium querunt prætextu vulgatae sententiae, quæ est in capite, Si vero aliquis de iure iurando. Tantisper seruandum esse iuramentū, donec vergat in deteriorem animæ exitū: alias cedere debet occurrenti necessitatī. Autem fieri posse: vt aestus carnis solo coniugio temperari possit. Quod nisi acceſſerit, imminet præsentissimus lapsus. Quo casu, si non propria authoritate, interueniente saltem dispensatione ab eo qui potest, cessare videtur obligatio voti. Nam si soluto melius est nubere quam vri ex diui Pauli sententia: & eadem necessitas accidere potest ei, qui voto adstringitur: cur non eadem necessitas pariet voti dissolutionem? Verum hoc est ad eundem semper offendere lapidem, quasi vero non sit inter nubere & vri medium, ac verum accedente tētatione remedium: si modo à deo ea, quæ decet, modestia & constantia requiratur. Iam ergo nihil opus relaxatione voti, vbi præsens est subsidium, quod oratione promptissime impetrari potest.

Verum tandem per occasionem huc deuecti sumus, ut in uestigandum sit, an votum continentie aliquam dispensationem admittat, sive prætextu priuatae necessitatis, seu etiam publicæ utilitatis. Qua de re vberius differendum est eo, qui proxime sequitur, tomo.

TOMVS QVARTVS.

Votū castitatis solēne nulla ex cauſa dispensationem in ſe recipere, quæ ius ſeu obligationē ppetuò relaxet.

Præfatum primum.

E Dispēſandi facultate in votis, quod vero maximè consentaneum videbitur, dicturo, ne cui in foribus aberrandi detur occasio, illud prēfari viſum est, Quod si agitur de dispensatiōe, quæ ius interpretetur ambi- guū, nemini dubium, quin circa genus o-

m ij

nine voti cadat dispensatio, nō dico iuris relaxatiua, sed iā tum interpretatiua. Quæ tum demum locum habet, quoties dubitatur, an conceptum aut pronunciatum volum rationē voluntarij de integro sortiatur, quam aut metus, aut interueniens dolus, aut certe rei, de qua agitur, ignorans arrodit, aut detruncat, aut in totum admitt. Eo casu locū habet juris interpretatio, cū scilicet declaratur ob admixtum inuoluntariū non esse completā voti rationem, ideoq; cum eo dispensatur, qui votū emisit. ita tamē, vt obligatio integrā voti perfecti non relaxetur. Eo enim casu nec votū est consummatū, nec obligatio integrā. Id ē censendū est, quoties materia voti in ambiguo est. Vt si dubiū sit, an id quod promittitur, licitum fuerit nec ne, an forte succedēte eveniu, ex lito transferit in illicitum: Re ita in ambiguo existente, locus est dispensationi, quæ ius interpretetur. In summa negari non potest, quoties de iure obligandi merito dubitatur, in quoq; genere voti locum habere dispensationē iuris non tam relaxatiuam q̄ interpretatiuam. Relaxatiuam dico, quæ absoluīt à debito. vbi citra omne ambiguū constat integrā & consummatā præcessisse obligationē. Et hanc dicimus non hahere locū in votis. Quod quidem ex his quæ sequuntur, notius euadet.

Prefatum alterum.

Recipiendā insuper censemus, vt certe negiri non potest, in voto simplici vinculi dissolutionem, nō quidem vi dispensationis apud eū qui p̄aeſt, sed ipso iū re naturæ. Id enim à natura comparatim, mentibū que in ſitū humanis, q̄ promissio primum facta, citra tamē rei promissæ traditionem cedit posteriori: dum tamen accederit ipſi⁹ rei traditio. Et ob eam causam votum ſimpler cedit matrimonio. Nam vñā cum coniugali contractu ſt̄ corporum traditio. Siquidem tum demum poffeffio acquiritur, dum res promissa consignatur. Ab hoc fonte effluit ratio decreti ecclesiastici, quo cauerit dissolui matrimonii nondum consummatum per religionis ingressum, quia ante consummationem nondum traditio facta eft, quæ in voto ſolenni consummatur. Hinc etiam oritur ius illud, quo decernit reum fracti voti non haberi, qui quod vout, in religionis institutum commutat. Nam in voto ſolenni